

ЗБОРНИК РЕЗИМЕА
СТРУЧНО-НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА СА
МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
НОВИ САД, 09-12. ФЕБРУАР 2017.

ЗБОРНИК РЕЗИМЕА

СТРУЧНО-НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА СА
МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
НОВИ САД, 09-12.ФЕБРУАР 2017.

ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
НОВИ САД, 09-12.ФЕБРУАР 2017.

Издавач

Друштво дефектолога Србије

За издавача

Синиша Ранковић , председник УО Друштва дефектолога Србије

Организатори

Друштво дефектолога Србије

Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију

Организациони одбор

Маја Матовић

Драгана Пашћан

Милка Лековић

Слободан Банковић

др Стеван Несторов

Драган Роловић

Програмски одбор

Проф. др Александар Југовић

Проф. др Гордана Николић

Проф. др Шпела Голубовић

Проф. др Гордана Одавић

Проф. др Милица Глигоровић

Проф. др Мирослав Вранкић

Проф. др Владимир Трајковски

Проф. др Чедо Вељић

Проф. др Сања Ђоковић

Доц. др Весела Миланков

Доц. др Горан Јованић

Доц. др Биљана Милановић - Доброта

Доц. др Александра Грбовић

Доц. др Снежана Илић

Доц. др Љубица Исаковић

Доц. др Татјана Ментус

др Зорица Поповић

др Стеван Несторов

мр Драгана Галовић - Ђанковић

мр Златко Буквић

мр Инес Делцото

Генерални секретар

мр Миодраг Недељковић

Технички уредник

мр Миодраг Недељковић

Секретар за финансије

Радомир Лековић

Припрема и штампа

БИГ штампа

Тираж 500

ИСБН _____

УТИЦАЈ АУТИЗМА И СТЕПЕНА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ ОМЕТЕНОСТИ НА ВЕШТИНЕ САМОПОСЛУЖИВАЊА*

Ненад Глумбић, Мирјана Ђорђевић, Бранислав Бројчин
Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију

Дијагностиковање интелектуалне ометености базира се на процени интелектуалних и адаптивних способности. Изразита ограничења у неким областима адаптивног функционисања неретко су праћена релативно очуваним капацитетима у другим областима адаптивног понашања. Разноликост индивидуалних профила адаптивних способности додатно се усложњава појавом специфичних образаца понашања које карактерише аутизам. Циљ овог истраживања је да утврди утицај степена интелектуалне ометености и коморбидног аутистичког поремећаја на овладаност вештинама самопослуживања. Узорком је обухваћено 227 испитаника са лаком, 120 испитаника са умереном и 38 испитаника са тешком интелектуалном ометеношћу. У оквиру првог подузорка било је 13, у оквиру другог 32, а у оквиру трећег 12 испитаника са дијагностикованим поремећајем аутистичког спектра. Двофакторском анализом варијансе различитих група истражен је утицај степена интелектуалне ометености и аутизма на ниво достигнуте способности самопослуживања, који је утврђен применом истоимене подскеале Вајнленд скеале адаптивног понашања. Подскеала Самопослуживање има 15 ајтема, а од информанта се тражи да сваки ајтем вреднује оценом нула, један или два, у зависности од тога да ли се одређена активности не извршава, извршава само повремено или делимично, или се са лакоћом реализује. Утицај интеракције између тежине интелектуалног дефицита и дијагнозе аутизма био је статистички значајан, $F(2,379)=5,595$, $p=0,004$. Утврђен је статистички значајан утицај степена интелектуалне ометености на способност самопослуживања, $F(2,379)=34,240$, $p=0,000$. Накнадна поређења Тукијевим тестом указују на статистички значајне разлике између све три поредбене групе. Иако статистички значајан ($F(2,379)=7,413$, $p=0,007$), утицај дијагнозе аутизма на способност самопослуживања веома је мали, о чему сведочи ниска вредност парцијалног ета квадрата (0,019). Тумачење добијених резултата веома је сложено због интеракције независних варијабли. Просечна постигнућа испитиване деце показују да су на нивоу лаке и умерене интелектуалне ометености вештине самопослуживања очекивано боље развијене код испитаника који немају аутизам, али је на нивоу тешке интелектуалне ометености уочен супротан профил постигнућа. Даља истраживања требало би да покажу да ли се ради о карактеристичном патерну или артефакту условљеном величином подузорка.

Кључне речи: интелектуална ометеност, аутизам,

* Овај рад је настао као резултат истраживања у оквиру пројекта “Социјална партиципација особа са интелектуалном ометеношћу” (ев. бр. 179017), Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.